50. probleemmaletajate maailmakongressil Kreekas Rhodosel

Järjekorras 50. probleemmaletajate maailmakongress (50th World Congress of Chess Composition ehk lühendatult WCCC, kongressi kodulehekülg: http://www.chessfed.gr/wccc2007/) toimus Kreekas Rhodose saarel 13.-20. oktoobrini 2007. aastal. Eestit esindasid kongressil **Indrek Aunver** (Eesti ametlik delegaat) ja **Margus Sööt**.
Probleemmaletajate maailmakongresse korraldab Rahvusvahelise Maleföderatsiooni (FIDE) juures tegutsev Alaline Probleemmale Komisjon (The Permanent Commission for Chess Compositions ehk lühendatult PCCC), organisatsiooni kodulehekülg asub aadressil http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/
Probleemmaletajate maailmakongress on üks kord aastas toimuv kogunemine, kuhu tulevad kohale problemistid / komposiitorid (maleülesannete ja -etüüdide koostajad) üle kogu maailma. Samuti on kohal maailma paremad maleprobleemide lahendajad, sest kongressi ajal toimub mitmeid maleprobleemide lahendamise võistlusi (muu hulgas ka maleprobleemide lahendamise maailmameistrivõistlused).
Käesolev ülevaade kongressil toimunust on päeviku vormis sarnaselt eelmisel aastal Hollandis Wageningenis toimunud 49. probleemmaletajate maailmakongressi ülevaatega (eelmise aasta kongressi ülevaate leiab internetist: http://www.maleliit.ee/turniirid/arhiiv/2006/wcsc/wcsc2006.pdf).

Laupäev, 13. oktoober

Alustasime oma reisi Tallinna lennujaamast kell 8.30 Estonian Airi tsharterlennuga Tallinn-Rhodos, sõit kestis orienteeruvalt kolm ja pool tundi, maandusime Rhodose lennujaamas umbes kell 12.00 (Eesti ja Kreeka paiknevad samas ajavööndis, seega kella keeramisest seekord pääsesime). Lennureis sujus tõrgeteta. Rhodosel oli õhutemperatuur +22°C (Eestis olid samal perioodil näiteks juba esimesed öökülmad), pilve tagant piilus ka päikest, kuid õhtupoole hakkas sadama. Ette rutates olgu öeldud, et kõik ülejäänud päevad olid siiski päikesepaistelised, vaid tagasilennu päeval sadas taas vihma.
Lennuväljalt hotellini oli umbes 15 km, võtsime lennujaamast takso. Meie majutuskohaks ja ühtlasi kongressi toimumise kohaks olnud Olympic Palace'i nimeline hotell (vaata lisa: http://www.olympicpalacehotel.com/) asus väga ilusas kohas, ühel pool meri ja rand, teisel pool mäed. Hotellitoa rõdult saime nautida merevaadet, üle mere paistis Türgi.
Varsti pärast seda, kui olime end hotellis mõnusasti sisse seadnud, läksime ümbruskonnaga tutvuma. Lõunatasime ühes hotelli naabrusse jäänud restoranis, kus nautisime kohalikku toitu (Mussakas) ja majaõlut.
Pärast jalutuskäiku mere ääres tegelesime päeva teisel poolel peamiselt maleülesannete koostamisega, et kaasa lüüa mitmetel erinevatel maleülesannete koostamise turniiridel (turniiride kohta loe lähemalt: http://www.chessfed.gr/wccc2007/composing.html), mis kongressi ajal toimusid. Olgu öeldud, et mõnede turniiride juhendid olid internetis kongressi koduleheküljel juba varakult üleval, kuid oli ka palju selliseid turniire, millede juhendid said teatavaks alles kongressi ajal ja loomingu kokkuseadmiseks jäi seega vaid umbes nädala jagu aega.

Created by Neevia docuPrinter trial version

Nende maleülesannete koostamise turniiride tingimustega, mis juba enne Rhodosele sõitu kongressi koduleheküljel saadaval olid, olime juba jõudnud tutvuda. Üht-teist olime juba ka kokku seadnud. Esimese päeva õhtul saidki juba esimesed ülesanded turniiride kohtunike (hindajate) kätte toimetatud, et siis konkureerida teiste (kongressil osalevate) autorite loominguga.
Esmalt sai ära antud lühikese- ja pika vangerduse teemat käsitlev probleem osalemaks "5. Rumeenia Tzuica turniiril" (turniiri tingimused on ära toodud internetis: http://www.chessfed.gr/wccc2007/files/wccc_2007_tzuica_announcement.pdf).
Lühidalt turniiril osalemise tingimustest: oli nõutav, et tuleb konstrueerida ükskõik mitme käiguline abi-isematt (hs#n) või abi-isepatt (hs=n) ühes käigupuudusega (Zugzwang) musta viimasel käigul; ülesandes valge alustab ja must abistab teda mati- või patiseisu saavutamisel kuni oma viimase käiguni st viimasel käigul olles on must käigupuuduses (Zugzwang) ja tal pole ühtki muud käiku peale selle, mis teeb valgele mati või pati. Kasutada võis ka niinimetatud vigurmale reegleid ja -malendeid (fairy pieces).

Margus Sööt & Indrek Aunver
Originaal, Rhodos 2007
5. Rumeenia Tzuica turniir

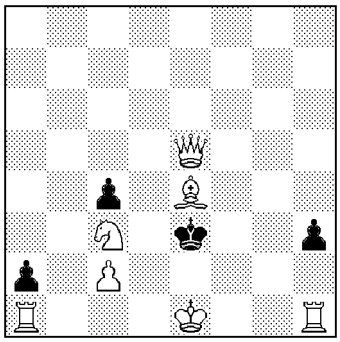

(Ke1 Le5 Va1 Vh1 Oe4 Rc3 ec2 / Ke3 ea2 ec4 eh3)
(7+4)
hs#3; 2 lahendust

Lahendus:
a) 1.Ld4+ Kf4 2.0-0+ Kg3 3.Oh1 zz h2#
b) 1.0-0-0! a1=O 2.Rb1 c3 3.Vh2 zz Ob2#

Mõned probleemid sai esitatud veel "7. Jaapani Sake turniirile". (turniiri tingimused on ära toodud internetis: http://www.chessfed.gr/wccc2007/files/wccc_2007_sake_announcement.pdf). See turniir oli midagi täiesti uut, seniolematut. Teha tuli abimatt kahe käiguga (h#2). Teemaks niinimetatud "Disguised King(s)", mis tähendas seda, et üks must malend on justkui väejuht (Disguised King ehk lühendatult DK), alguses me aga ei tea, milline malend.
- kuningat võib lüüa, kui see ei ole DK
- ettur ei saa muunduda kuningaks
- ettur ei saa astuda kahte sammu korraga, kui ta on DK ja teda saab möödaminnes lüüa (*en passant*)
- vangerdamine ei ole lubatud, kui kuningas või vanker on DK ja DK on rünnatud vastase malendi(te) poolt või on rünnaku all vangerdamisväljad

Created by Neevia docuPrinter trial version

Kui eelmainitud tingimused kehtivad ka valgetele malenditele, siis nimetatakse seda tüüpi maleprobleemi “Disguised Kings”.

Indrek Aunver
Originaal, Rhodos 2007

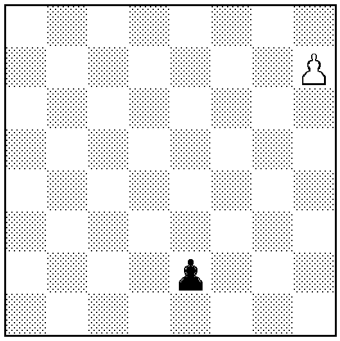

(eh7 / ee2)
(1+1)
h#2
Disguised Kings

Lahendus: 1.e1=R h8=L 2.Rc2 Lc3#

Indrek Aunver & Margus Sööt
Originaal, Rhodos 2007

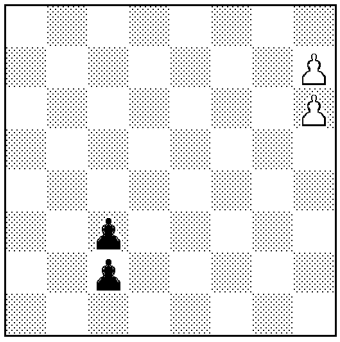

(eh6 eh7 / ec2 ec3)
(2+2)
h#2; 2 lahendust
Disguised Kings

Lahendus:
a) 1.c1=R h8=L 2.Rb3 (ec3 ≠ must DK; seega Rb3 = must DK) 2...Lxc3#
b) 1.c1=O h8=V (eh6 ≠ valge DK; seega Vh8 = valge DK) 2.Oxh6 (Oh6 ≠ must DK; seega ec3 = must DK) 2...Vc8#
Olgu siinkohal lisatud, et viimati esitatud probleem pälvis KOLMANDA KIITUSE, kuid sellest lähemalt hiljem.

Pärast eeltoodud ülesannete kohtunikele toimetamist läksime hotelli restorani õhtust sööma, süüa anti hästi – niinimetatud Rootsi laud ja toitude valik oli rikkalik. Supp, praad, magustoit, lisaks soojad ja külmad joogid. Menüüga võis igati rahule jääda, suurepärane toitlustamine.

Created by Neevia docuPrinter trial version

Pühapäev, 14. oktoober

Hommikusöök taas hotelli restoranis, sarnaselt õhtusöögile kõik väga suurepärane. Valik rikkalik, toidud maitsvad, söö palju isu on. Nii oli see ka kõikidel järgnevatel päevadel, et hommiku- ja õhtusöök hotelli restoranis olid väga sisukad ja head, lõuna ajal söömiseks puudus igasugune vajadus.
Seejärel oli pärast hommikusööki vaba aeg, mis meil kulus taas peamiselt maleülesannete koostamisele. Samas paljud kongressil osalejad saabusid alles pühapäeva hommikul. Ametlik kongressi programm startis kell 14.00.
Ülesannetest õnnestus tol hommikupoolikul kokku seada üks probleem kandideerimaks "Metaxa turniiril" (turniiri tingimused kahjuks internetis saadaval ei ole, sest juhend ilmus paberil stendile alles probleemmaletajate maailmakongressi alguspäevil). Lühidalt turniiril osalemise tingimustest: oli nõutav, et tuleb konstrueerida isematt kuue või enama käiguga, kus malendeid on laual kümme või vähem ja avakäik on 1.f8=R!

Margus Sööt & Indrek Aunver
Originaal, Rhodos 2007
Metaxa turniir

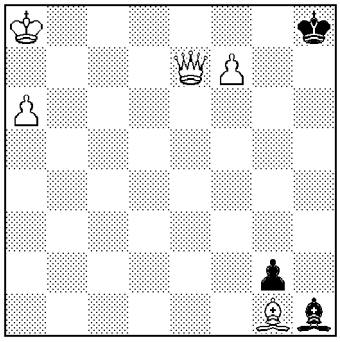

(Ka8 Le7 Og1 ea6 ef7 / Kh8 Oh1 eg2)
(5+3)
s#7

Lahendus: 1.f8=R! Kg8 2.Lh7+ Kxf8 3.a7 Ke8 4.Lg7 Kd8 5.Lf7 Kc8 6.Ob6 g1=~+ 7.Lb7+ Oxb7#

Nagu juba ennist mainitud sai, algas kell 14.00 kongressi ametlik programm. Avalöögiks oli *PCCC delegaatide nõupidamine*, kus Eesti delegaadina esindas meie vabariiki **Indrek Aunver**. Tol päeval tehti PCCC delegaatide nõupidamisega algust, üritus jätkus aga veel mitmel järgnevalgi päeval.
Esimese koosoleku ajal kerkis esile tähtis küsimus suhete kohta Rahvusvahelise Maleföderatsiooniga (FIDE). Küllaltki tsentraliseeritud FIDE teeb oma organisatsioonis muudatusi, öeldes, et soovib saavutada paremat efektiivsust ja ökonoomiat. PCCC aga tegutseb palju aktiivsemalt, kui paljud teised FIDE juures tegutsevad organisatsioonid, kuigi ei tegele majandusega. Ainukesed projektid, kus rahadega majandatakse, on iga-aastaste probleemmaletajate maailmakonverentside korraldamine ja maleprobleemide kogumike – FIDE Albumite (vaata lisa: http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/fa.htm) – väljaandmine. Kuna PCCC nende tegevuste juures FIDE toetust ei vaja, olid delegaadid üksmeelselt selle poolt, et PCCC autonoomsus tuleks säilitada. Selle heaks otsustati silmapilkselt tegutseda. On

Created by Neevia docuPrinter trial version

oht, et muidu demokraatlikult valitud president ja delegaadid asendatakse (huvitav on seejuures, kuidas suur poliitika siin väga tihti väikeselt kajastub).
Teise tähtsa küsimusena oli muidugi arutlusel küsimus, kus saab toimuma probleemmaletajate maailmakongress järgmisel aastal. Korraldamiseks avaldasid soovi kolm linna: Tel Aviv (Iisrael), Jekaterinburg (Venemaa) ja Jurmala (Läti). Kuulati ära tutvustavad ettekanded, miks üks või teine koht on parem kongressi korraldamiseks, otsuse tegemine jäi aga järgmise nädala lõppu. Tähtis oli teha õige valik, sest see aitab kahtlemata kaasa probleemmale levikule ja mainele.
PCCC delegaatide kohtumisel pandi veel paika erinevate komiteede koosolekute ajad. Kokku oli komiteesid, mis järgmisel päeval oma koosolekuid pidasid, kümme:
1) Maleprobleemide lahendamise võistluste komitee
2) Kvalifikatsiooni komitee (tiitlite saamise tingimused jms)
3) Etüüdide komitee
4) FIDE Albumi komitee
5) WCCT (World Chess Composing Tournament) komitee
6) WCCI (World Championship in Composing for Individuals) komitee
7) Arvutite alane komitee
8) Koodeksi komitee
9) Kohtunike ja kohtuotsuste komitee
10) Probleemmale terminoloogia komitee
PCCC delegaatide nõupidamisel oli veel mitmeid teisigi teemasid, ettepanekuid, küsimusi jms, kuid neil siinkohal pikemalt peatuma ei hakka.

Seejärel toimus kell 18.00 *kaptenite nõupidamine*, kus osales **Indrek Aunver**, sel kohtumisel võetakse läbi maleprobleemide lahendamise maailmameistrivõistlustega ehk WCSCga (World Chess Solving Championship) seonduv: juhend, mis on osalejatele lubatud ja mis keelatud jne. Sel aastal oli üks, mida rõhutati, et lahendajatel ei tohi olla kaasas mobiiltelefone – need konfiskeeritakse. WCSC pidi toimuma kongressi raames nagu ikka kahepäevasena, 16.-17. oktoobril.

Õhtul kell 20.30 startis *kiirkomponeerimise võistlus*. Komponeerimiseks pakuti sarnaselt eelmisele aastale välja kaks teemat (aega kolm tundi):
1) koostada kahekäiguline matiülesanne: algseisus on valgel musta võimalike erinevate kaitsekäikude (vähemalt kahe erineva kaitsekäigu) vastu varuks üks ja seesama matt. Pärast lahenduskäiku järgneb nendelesamadele erinevatele kaitsekäikudele aga igaühele erinev matt. Näiteks olid ära toodud alljärgnevad ülesanded. Turniiri kohtunik **John Rice** (Suurbritannia). Turniir oli pühendatud **Byron Zappas**'ele, kes tähistab detsembris oma 80. sünnipäeva.

Edgar Holladay
American Chess Bulletin 1942

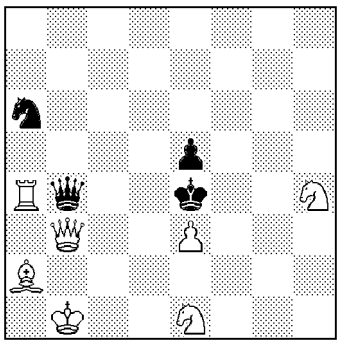

Created by Neevia docuPrinter trial version

(Kb1 Lb3 Va4 Oa2 Re1 Rh4 ee3 / Ke4 Lb4 Ra6 ee5)
(7+4)
#2

Algseisus järgneb pärast igat musta lipu käiku 1...L~ 2.Ld3#. Lahenduskäik on 1.Reg2! ja must on käigupuuduses (Zugzwang), näiteks: 1...Ld4/Lc4/Lxa4 2.Lc2#/Lxc4#/Ld5# või 1...R~ 2.Vxb4#.

Byron Zappas
Al Hamishmar 1988

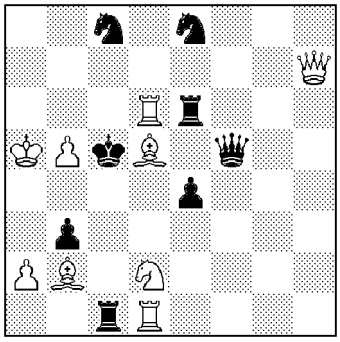

(Ka5 Lh7 Vd1 Vd6 Ob2 Od5 Rd2 ea2 eb5 / Kc5 Lf5 Vc1 Ve6 Rc8 Re8 eb3 ee4)
(9+8)
#2

Algseisus järgneb pärast 1...Vxd6/Rexd6/Rcxd6 2.Rxb3#. Lahenduskäik on 1.Oa8! (ähvardab 2.Oa3#) ja nüüd järgnevad: 1...Vxd6/Rexd6/Rcxd6 2.Vxc1#/Lc7#/La7# või 1...Vc4/Ld5/Kxd6 2.Rxb3#/Vxd5#/Rxe4#. Vale olnuks aga alustada: 1.Oc4? Vxd6! (2.Vxc1?); 1.Oc6? Rexd6! (2.Lc7?); 1.Ob7? Rcxd6! (2.La7?).

2) koostada kahekäiguline abimatt: vähemalt kaks lahendust, milledes ühed ja samad mustad vigurid (kaks vigurit) on seotud erineval moel (on seotud erinevate valgete malendite poolt; on seotud erinevatel liinidel; on seotud sama liini erinevatel väljadel). Mustad vigurid võivad olla (ei pea olema) erinevat sorti (ratsu ja oda; ratsu ja vanker jne), kuid mõlemas lahenduses peavad töötama koos needsamad vigurid. Näiteks oli ära toodud alljärgnev ülesanne. Turniiri kohtunik **Michal Dragoun** (Tshehhimaa).

Claude Goumondy
idee & form 1990

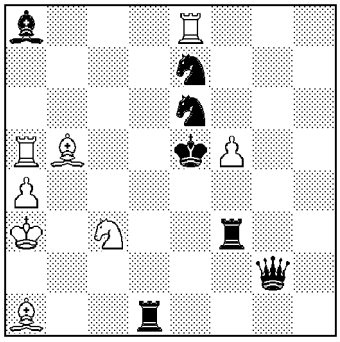

(Ka3 Va5 Ve8 Oa1 Ob5 Rc3 ea4 ef5 / Ke5 Lg2 Vd1 Vf3 Oa8 Re6 Re7)
(8+7)
h#2; 2 lahendust

Created by Neevia docuPrinter trial version

Lahendus:
a) 1.Vd6 Od3+ 2.Rd5 Re2#
b) 1.Vf4 Re4+ 2.Rd4 Oc6#

Lisanõuded olid mõlema teema juures niivõrd keerulised, et meil sel aastal midagi valmis teha ei õnnestunudki. Ei ole kindel, kas teisedki kongressil osalejad sel võistlusel nii aktiivselt ja rohkete ülesannetega kaasa lõid, kui ehk mõnel varasemal aastal.

Esmaspäev, 15. oktoober

Hommik algas kohe tõsisemat sorti ajudegümnastikaga – kell 9.30 algas *avatud lahendamisvõistlus*. Lahendamiseks oli aega kolm tundi ja ülesandeid (etüüde) anti ette kaksteist: kaks kahekäigulist matiülesannet, kaks kolmekäigulist matiülesannet, kaks etüüdi, kaks enamakäigulist matiülesannet, kaks abimatti, kaks isematti. Iga ülesande õige lahenduse eest oli võimalik saada 5 punkti, kokku oli seega võimalik maksimaalselt saada 12x5=60 punkti.
Ülesanded olid üsna rasked. **Margus Sööt** lahendas õigesti ära ühe kahekäigulise matiülesande, ühe kolmekäigulise matiülesande, ühe enamakäigulise matiülesande ja ühe isemati, pool punkti lisandus veel ühe etüüdi õige alguse eest – kokku seega 20,5 punkti. **Indrek Aunver** lahendas õigesti ära ühe kahekäigulise matiülesande – kokku seega 5 punkti. Kaotasime mõlemad veidi oma lahendajareitingut (vaata lisa: http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/rat2.htm, seal on ära toodud maleprobleemide lahendajate reitingud seisuga 1. juuli 2007).
Kui meile tundusid ülesanded rasked, vähemasti eelmisel aastal Hollandis Wageningenis toimunud avatud lahendamisvõistluse ülesannetega võrreldes, siis üldiseid tulemusi vaadates võiks arvata, et tänavune valik oli isegi märksa lihtsam. Kui eelmisel aastal ei saanud samal lahendamisvõistlusel mitte keegi maksimaalset võimalikku tulemust (60 punkti 60st), siis tänavu sai koguni kuus meest kirja maksimaalse tulemuse ja paremusjärjestuse pani paika ette antud maleprobleemide lahendamiseks kulutatud aeg.
Tulemused: 1.**Ofer Comay** (Iisrael) 60,0 punkti (aeg 2.15), 2.**Arno Zude** (Saksamaa) 60,0 (2.18), 3.**Boris Tummes** (Saksamaa) 60,0 (2.36), 4.**Piotr Murdzia** (Poola) 60,0 (2.48), 5.**Jorma Paavilainen** (Soome) 60,0 (2.58), 6.**Vladimir Podinic** (Serbia) 60,0 (3.00), ... , 78.**Margus Sööt** 20,5 (3.00), ... , 95.**Indrek Aunver** (Eesti) 5,0 (3.00). Kokku 98 osavõtjat.
Lahendajatele, nagu ka tavalistele maletajatele, omistatakse rahvusvahelisi tiitleid: rahvusvaheline suurmeister (GM), rahvusvaheline meister (IM), FIDE meister (FM). Avatud lahendamisvõistlusel GM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 55 punkti või enam; IM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 50 punkti või enam; FM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 44,5 punkti või enam.
Avatud lahendamisvõistlusel lahendada antud maleprobleemide, nende lahenduste ja lõplike resultaatidega (tulemused leiab ka: http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/open2007.htm) saab tutvuda käesoleva ülevaate juurde lisatud failide vahendusel (vaata faile “OpenProblems.pdf“, “OpenSolutions.pdf“, “Open solving 2007 DEF.xls“). Kuna lahendada anti ka originaalprobleeme, mis pole veel seni mitte kuskil ilmunud ja mida autor soovib veel

Created by Neevia docuPrinter trial version

arvatavasti mõnele konkursile vm saata, siis neid probleeme autori palvel veel publitseerida ei tohi ja need probleemid on lisatud failidest kustutatud.

Keskpäeva paiku toimusid erinevate komiteede koosolekud. Meie läksime sarnaselt eelmisele aastale kuulama, mida huvitavat arutatakse *etüüdide komitees*. Ühe peamise küsimusena oli arutlusel 2006. aasta parima maleetüüdi valimine. Lõplikule üksmeelele aga veel ei jõutud ja otsuse tegemine lükati edasi kongressi järgmistele päevadele.
Siiski mainime siinkohal, et lõpuks valiti teist aastat järjest parimaks Venemaa esindaja **Juri Bazlov**'i looming. Fantastiline etüüd, kus valge alustab ja peab võitma. Laual on rohkelt vigureid, kuid ei ühtki etturit. Valge avakäik on küll tuli, kuid seejärel tehakse niiöelda vaikne käik, misjärel mustal on võimalik valge kuningat mitu korda tulistada, kuid tulemust see ei muuda – peavariandis saab must kuningas efektse mati keset lauda. Kusjuures eelnevalt annab valge ära pea kogu oma materjali ja lauale jääb lisaks valgele kuningale vaid üks valge ratsu, mis siis mustale kuningale viimaks mati kuulutab. Etüüdi esitame eraldi failina (vaata faili "AastaEtuud.doc").

Kell 21.00 oli võimalus kuulata *loenguid*. Esinejaid oli sel aastal üsna palju, teemad üsna erinevad, kuid siiski kõik probleemmalega rohkem või vähem seotud. Räägiti arvutite kasutamisega seonduvast, erinevat tüüpi ülesannetest jpm.

Teisipäev, 16. oktoober

Hommikul kell 9.30 tehti algust *31. maleprobleemide lahendamise maailmameistrivõistlustega* (World Chess Solving Championship ehk lühendatult WCSC). Individuaalarvestuses tegi sel võistlusel kaasa ka **Margus Sööt**.
Esimesel päeval anti lahendada kolm kahekäigulist matiülesannet (aega lahendamiseks 20 minutit), kolm kolmekäigulist matiülesannet (aega lahendamiseks 60 minutit) ja kolm etüüdi (aega lahendamiseks 100 minutit).
Iga ülesande õige lahenduse eest (koos kõikide nõutavate variantidega) oli võimalik teenida 5 punkti, igas voorus võis seega maksimaalselt saada 3x5=15 punkti, avapäeval seega maksimaalselt 15+15+15=45 punkti.
Margus Sööt'il õnnestus avapäeval õigesti lahendada kaks kahekäigulist matiülesannet (10 punkti), ei ühtki kolmekäigulist matiülesannet (0 punkti) ja üks etüüd ning pooleldi õigesti ülejäänud kaks etüüdi (9 punkti). Kokku seega avapäeva järel 10+0+9=19 punkti 45st.
Tulemused avapäeval toimunud kolme vooru järel: 1.**Ofer Comay** (Iisrael) 45,0 punkti (aeg 1.52), 2.**Jonathan Mestel** (Suurbritannia) 45,0 (2.34) 3.**Piotr Murdzia** (Poola) 45,0 (2.39), ... , 61.**Margus Sööt** 19,0 (2.41). Kokku 84 osavõtjat (neist 7 võistlesid esialgsetel andmetel väljaspool arvestust, kelledest omakorda neljal oli punkte avapäeva järel **Margus Sööt**'ist enam).
Riikide paremusjärjestus avapäeval toimunud kolme vooru järel: 1.Iisrael (**Noam Elkies**, **Ofer Comay**, **Mark Erenburg**) 89,0 punkti (4.21), 2.Suurbritannia (**John Nunn**, **Jonathan Mestel**, **David Friedgood**) 89,0 (4.29), 3. Saksamaa (**Boris Tummes**, **Arno Zude**, **Michael Pfannkuche**) 88,0 (5.31). Kokku 24 riiki (nende seas kaks Kreeka esindust).

Created by Neevia docuPrinter trial version

Kell 15.00 toimus taas (algust tehti sellega 14. oktoobril) *PCCC delegaatide nõupidamine*, kus Eesti delegaadina oli kohal **Indrek Aunver**.
Kui eelmisel aastal oli PCCC delegaatide nõupidamisel küsimuse all Eesti probleemmale käekäik ja isegi olemasolu, siis selleks aastaks oli see teema unustatud. Vastupidi – mainiti, et nii Eestil kui ka Brasiilial õnnestus traditsiooniliselt igal aastal jaanuaris toimuv rahvusvaheline maleprobleemide lahendamise võistlus (International Solving Contest ehk lühendatult ISC) eriti hästi esmakordsete lahendajate arvestuses. Brasiilia delegaat **Roberto Stelling** oli vaimustuses arengu üle ja lubas sealt kaugelt maalt järgmisel aastal terve lahendajate meeskonnaga probleemmaletajate maailmakonverentsil kohal olla. See on ka meile väljakutse!

Kell 21.00 algas *avatud kiirlahendamisvõistlus*, sel võistlusel meie kumbki kaasa ei teinud. Pidasime paremaks üritada õhtul veel mõned maleprobleemid koostada, et olla konkurentsivõimelised erinevatel maleprobleemide koostamise turniiridel.

Tulemused maleprobleemide koostamisel olid igati rahuldavad, nimelt õnnestus kokku seada veel üks probleem kandideerimaks "Metaxa turniiril" (turniiri tingimused kahjuks internetis saadaval ei ole, sest juhend ilmus paberil stendile alles probleemmaletajate maailmakongressi alguspäevil). Lühidalt turniiril osalemise tingimustest: oli nõutav, et tuleb konstrueerida isematt kuue või enama käiguga, kus malendeid on laual kümme või vähem ja avakäik on 1.f8=R!

Margus Sööt
Originaal, Rhodos 2007
Metaxa turniir

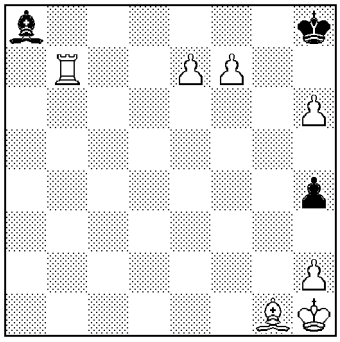

(Kh1 Vb7 Og1 ee7 ef7 eh2 eh6 / Kh8 Oa8 eh4)
(7+3)
s#6

Lahendus: 1.f8=R! Kg8 2.e8=R! Kxf8 3.Rg7 Kg8 4.Re6 Kh8 (4...h3 5.h7+ Kh8 6.Rf8! Oxb7#) 5.h7 h3 6.Rf8! Oxb7#

Kolmapäev, 17. oktoober

Hommikul kell 9.30 jätkati *31. maleprobleemide lahendamise maailmameistrivõistlustega* (World Chess Solving Championship ehk lühendatult WCSC). Teisel päeval anti lahendada kolm abimatti (aega lahendamiseks 50 minutit), kolm enamakäigulist matiülesannet (aega lahendamiseks 80 minutit) ja kolm isematti (aega lahendamiseks 50 minutit).

Created by Neevia docuPrinter trial version

Iga ülesande õige lahenduse eest (koos kõikide nõutavate variantidega) oli võimalik teenida 5 punkti, igas voorus võis seega maksimaalselt saada 3x5=15 punkti, teisel päeval seega maksimaalselt 15+15+15=45 punkti.
Margus Sööt'il õnnestus teisel päeval õigesti lahendada kaks abimatti ning lisaks esitada kolmandast abimatist üks nõutav variant kolmest nõutavast variandist (11 punkti), üks enamakäiguline matiülesanne (5 punkti) ja kaks isematti (10 punkti). Kokku seega teisel päeval 11+5+10=26 punkti 45st. Kahe päeva kokkuvõttes seega 10+0+9+11+5+10=45 punkti 90st ehk täpselt 50%.
Individuaalne lõplik paremusjärjestus: 1.**John Nunn** (Suurbritannia) 89,0 punkti (aeg 4.33), 2.**Georgi Jevsejev** (Venemaa) 83,5 (5.04) 3.**Piotr Murdzia** (Poola) 83,0 (5.38), ... , 56.**Margus Sööt** 45,0 (5.41). Kokku 84 osavõtjat (neist 2 võistles lõplikel andmetel väljaspool arvestust, kelledest omakorda ühel oli punkte teise päeva järel väga napilt **Margus Sööt**'ist enam).
Riikide lõplik paremusjärjestus: 1.Suurbritannia (**John Nunn**, **Jonathan Mestel**, **David Friedgood**) 163,0 (10.06), 2.Venemaa (**Georgi Jevsejev**, **Andrei Selivanov**, **Aleksander Azhusin**) 158,5 (10.39), 3. Saksamaa (**Boris Tummes**, **Arno Zude**, **Michael Pfannkuche**) 158,0 (11.31). Kokku 24 riiki (nende seas kaks Kreeka esindust).
Lahendajatele, nagu ka tavalistele maletajatele, omistatakse rahvusvahelisi tiitleid: rahvusvaheline suurmeister (GM), rahvusvaheline meister (IM), FIDE meister (FM). Maleprobleemide lahendamise maailmameistrivõistlustel GM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 75 punkti või enam; IM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 68 punkti või enam; FM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 60 punkti või enam.
Margus Sööt võib 50%-lise tulemusega igati rahule jääda. Tulemus on oluliselt parem, kui aasta varem Hollandis Wageningenis toimunud samal võistlusel. Võistluse tulemusel lisandus ka oluliselt punkte lahendajareitingule (vaata lisa: http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/rat2.htm, seal on ära toodud maleprobleemide lahendajate reitingud seisuga 1. juuli 2007), kahe probleemmaletajate maailmakongressi raames toimunud lahendamisvõistluse (avatud lahendamisvõistluse ja maleprobleemide lahendamise maailmameistrivõistluste) kokkuvõttes õnnestus lahendajareitingule paarkümmend punkti lisa saada.
31. maleprobleemide lahendamise maailmameistrivõistlustel lahendada antud maleprobleemide, nende lahenduste ja lõplike resultaatidega (tulemused leiab ka: http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/wcsc07.htm) saab tutvuda käesoleva ülevaate juurde lisatud failide vahendusel (vaata faile "WCSCR1Solutions.pdf", "WCSCR2Solutions.pdf ", "WCSCR3Solutions.pdf ", "WCSCR4Solutions.pdf ", "WCSCR5Solutions.pdf ","WCSCR6Solutions.pdf ", "wcsc 2007 individuals final.xls", "wcsc 2007 teams final.xls"). Kuna lahendada anti ka mitmeid originaalprobleeme, mis pole veel seni mitte kuskil ilmunud ja mida autor soovib veel arvatavasti mõnele konkursile vm saata, siis neid probleeme autori palvel veel publitseerida ei tohi ja need probleemid on lisatud failidest kustutatud.

Kell 15.00 toimus taas (algust tehti sellega 14. oktoobril) *PCCC delegaatide nõupidamine*, kus Eesti delegaadina oli kohal **Indrek Aunver**.
Ühe tähtsama küsimusena arutati, kuidas standardiseerida maleprobleemide saatmist FIDE Albumis avaldamiseks, erinevatele maleprobleemide koostamise konkurssidele või turniiridele, aga ka omavahel. Tehti otsus pooldada XML-formaati, ehkki see ei ole ilmselt mitte kõige parem valik. **Indrek Aunver** ja mitmed teisedki leidsid, et formaat peaks olema selline, mis on kergesti loetav nii arvuti abil kui ilma, aga et

Created by Neevia docuPrinter trial version

üldse mingit positiivset signaali male tarkvara tootjatele anda, sellist mida nemad juba kaua on oodanud, langes otsus siiski XMLi peale. Tõenäolistelt tuleb seega edaspidi vahel spetsiaalset tarkvara kasutada, et lugeda seda, mis e-postiga saabub. See-eest saab olema kergem vastavat lahendamisprogrammi ja andmebaasi toimetada.

Õhtul kell 21.00 osalesime *Bughouse maleturniiril* ehk maakeeli öeldes mängisime "kahte lauda" paaris – **Margus Sööt** ja **Indrek Aunver**. Kokku oli võistlema tulnud 14 paari, mängiti ringsüsteemis turniir – see tähendab, et kõik said kõigiga korra jõudu proovida, kokku seega 13 vooru välkmale ajakontrolliga (5 minutit partii lõpuni). Meie lõppskooriks kujunes 4 punkti 13st, millega jagasime 9.-11. kohta. Igati tubli tulemus, kui arvestada, et **Indrek Aunver** mängis Bughouse malet esmakordselt. Võitis Kreeka paar **Nikos Kalesis** ja **Kostas Prentos** 11 punktiga.

Neljapäev, 18. oktoober

Ekskursiooni päev. Startisime hommikul kell 9.00 hotelli eest bussidega vaatama Lindose mereäärset kindlust. Väga efektne jumalanna Lindose templi Akropolise tüüpi (kuulsaim Akropolis asub Kreeka pealinnas Ateenas) kindlus, mida keegi ei olnud kunagi suutnud vallutada ei otserünnakutega ega kavalusega. Kindluse ajalugu ulatub tagasi kaheksandasse sajandisse enne Kristust.
Kuid see, mis ei õnnestunud vana aja sõjameestel, läks aastakümnete eest korda erinevate Euroopa riikide arheoloogidel, kes leitu üle maailma laiali tassinud on. Nii ongi juhtunud, et vanade kreeklaste varandust võib leida muuseumidest küll Inglismaal, küll Saksamaal, küll Taanis ja ilmselt mujalgi.
Keskpäeva paiku jõudsime tagasi hotelli ja võtsime seejärel paar tundi aega, et nautida mere ääres päikest ja ujumist soolases Vahemeres. Selliseid päikeseküllaseid puhketunde, olgu siis mere või hotelli basseini ääres, olime teinud ikka ka varasematel päevadel.

Õhtul kell 21.00 toimus *lahendamisshou*. See on võistlus, kus 16 osalejat selgitavad endi seast play-off süsteemis parima. Mees-mehe vastu duellidel antakse kolme minuti jooksul lahendada kuni viieteistkümne malendiga kahekäigulisi matiülesandeid. Ülesanne kuvatakse suurele ekraanile, kus see on siis nii lahendajatele kui ka publikule üheaegselt jälgitav. Kui kumbki võistleja nimetatud aja vältel vastust ei paku, siis tuleb ette uus ülesanne. Pakutud õige vastuse korral saab võistleja punkti, vale vastuse korral läheb punkt vastasele.
Kaheksandikfinaalis heideldi kolme punktini, veerandfinaalid ja poolfinaalid peeti nelja punktini, pronksimatsh ja finaal viie punktini. Ehk siis võitis (ja läks edasi järgmisesse ringi) see võistleja, kes kogus enne nimetatud arvu punkte – olgu siis kas enda poolt antud õigetele vastustele tuginedes või tänu vastase eksimustele.
See oli võistlus ajaga, sest harva kulus lahendajatel ülesande lahendamiseks ära kogu mõtlemisaeg (kolm minutit), enamasti pakuti lahenduskäiku ikka umbes minutilise mõtlemise järel, vahel aga oluliselt varemgi, vaid loetud sekundite möödumisel ülesande ekraanile kuvamisest – tõsi, tihti kõlas ka valesid vastuseid.
Poolfinaalid: **Noam Elkies** (Iisrael) - **Aleksander Feoktistov** (Venemaa) 2:4; **Arno Zude** (Saksamaa) - **Ofer Comay** (Iisrael) 4:2.
Pronksimatsh: **Noam Elkies** (Iisrael) - **Ofer Comay** (Iisrael) 5:4.
Finaal: **Aleksander Feoktistov** (Venemaa) - **Arno Zude** (Saksamaa) 3:5.

Created by Neevia docuPrinter trial version

Reede, 19. oktoober

Kell 9.30 toimus viimane (algust tehti sellega 14. oktoobril) *PCCC delegaatide nõupidamine*, kus Eesti delegaadina oli kohal **Indrek Aunver**. Tähtsaim küsimus oli kahtlemata see, milline linn saab õiguse korraldada järgmisel aastal probleemmaletajate maailmakongressi.
Enne järgmise kongressi toimumiskoha väljavalimist räägiti aga veidi maleetüüdidest. Nimelt tõsiasjast, et tänapäeval on arvuti abil väheste malenditega etüüde kohati liigagi kerge koostada. Sellele vaatamata ei pruugi need etüüdid olla vähem üllatavad ja huvitavad. Anti soovitus, et turniiride kohtunikud hindaksid selliseid etüüde sama kõrgelt kui nad teeksid seda siis, kui arvuteid ei oleks olemas. Arvata võib, et see ei ole lõplik otsus. Otsitakse kriteeriumi, mis teeks vahet sellel, mis inimene komponeerinud, ja sellel, mis puhtalt masinast „välja kukkunud". Mõned leiavad, et selline „masinatöö" väärib küll avaldamist, kuid seda ei tohiks komposiitor teha oma nime all, sest tegelik autor on ju masin.
Veel jagati enne järgmise kongressi toimumiskoha väljavalimist suurte saavutuste eest tiitleid nii lahendajatele kui ka komponeerijatele (vaata lisa: http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/dec07.htm). Märkimisväärne oli meistritiitel Shveitsi esindajale **Odette Vollenweider'ile** – tiitel selle eest, et ta on aastakümneid toimetanud kõrgel tasemel male- ja eriti probleemmalenurka „Neue Zürcher Zeitungis".
Seejärel jõutigi tähtsaima küsimuse juurde – milline linn saab õiguse korraldada järgmisel aastal probleemmaletajate maailmakongressi. Esimese hääletusvoorus oli võiduks vaja koguda 50% või enam häältest, vastasel juhul järgnenuks teine hääletusvoor, kus kandideerivad kaks esimeses hääletusvoorus enim hääli kogunud linna. Meenutame siinkohal, et kandidaate oli kolm: Tel Aviv (Iisrael), Jekaterinburg (Venemaa) ja Jurmala (Läti). Esimene hääletusvoor panigi kohe kõik paika, hääled jagunesid: Jurmala 16, Jekaterinburg 9 ja Tel Aviv 2.
Seega on järgmisel aastal probleemmaletajate maailmakonverents Eestile uskumatult lähedal – Läti pealinna Riia külje all Jurmala Spa hotellis! Siinkohal kutsuksin üles kõiki Eesti maletajaid, kel huvi maleülesannete ja -etüüdide koostamise või lahendamise vastu, sel konverentsil osalema! Nii saaks panna maleprobleemide lahendamise maailmameistrivõistlustel esmakordselt ajaloos välja Eesti meeskonna, luua palju uusi tutvusi, elavdada kompositsioonmalet Eestis! Oleks patt selline võimalus mööda lasta!

Kell 14.00 toimus erinevate maleprobleemide koostamise turniiride parematele *autasude kättejagamise tseremoonia*, kust lootsime meiegi üht-teist saada. Ja meil ei tulnud pettuda: "7. Jaapani Sake turniiril" pärjati KOLMANDA KIITUSEGA **Indrek Aunver'i** ja **Margus Sööt'i** koostöös valminud ülesanne. Auhinnaks pudel Jaapani jooki Sake.
Olgu siinkohal lisatud, et rahvusvahelistel maleprobleemide koostamise võistlustel on kombeks tunnustada paremaid probleeme järgmiselt (just selliselt tunnustati paremate autorite loomingut ka WCCC-kohtumise raames toimunud erinevatel maleprobleemide koostamise võistlustel):
1) auhind (inglise keeles Prize, saksa keeles Preis, prantsuse keeles Prix, vene keeles приз)

Created by Neevia docuPrinter trial version

2) austus (inglise keeles Honourable Mention, saksa keeles ehrende Erwähnung, prantsuse keeles Mention d'Honneur, vene keeles почетный отзыв)
3) kiitus (inglise keeles Commendation, saksa keeles Lob, prantsuse keeles Recommande, vene keeles похвальный отзыв)

Pärast autasude kättejagamise tseremoonia lõppu sõitsime omaalgatuslikult paariks tunniks liinibussiga ajaloolisse *Rhodose linna*. Meie hotellist jäi see saare tipus asuv sadamalinn umbes kümnekonna minutilise bussisõidutee kaugusele.
Tegu on väga huvitava kindlus-linnaga, vanalinn on ümbritsetud iidse linnamüüriga, linnamüüri sees kulgevad kitsad tänavad, kus autodega sõitmine võimatu. Seepärast ongi vanalinna kohalike elanike seas väga populaarsed rollerid. Kuid mis peamine – just selle linna sadamas asus kunagi üks seitsmest antiikaja maailmaimedest: Rhodose koloss. Täna on sellest sadamas seisnud hiiglasest, mille alt kõik sadamasse sisenenud ja väljunud laevad läbi sõitsid, kahjuks alles vaid mälestus. Samal kohal on nüüd kahel pool vett olevatel sadamakaidel hirve kujukesed.

Kell 21.00 toimus hotelli restoranis *lõpubankett*, üks viimaseid võimalusi suhelda üle kogu maailma kohale saabunud probleemmaletajatega, sest järgmisele päevale oli meil planeeritud tagasilend Tallinna. Paljud kongressil osalenud lahkusid aga juba sama päeva õhtul.

Laupäev, 20. oktoober

Umbes kell 11.00 startisime hotellist lennujaama poole, et jõuda kell 13.10 väluvale Rhodos-Tallinn tsharterlennule. Ka tagasilend sujus tõrgeteta, lennukikapten teatas meile enne maandumist: "Tallinnas on ilus ilm, temperatuur +5˚C". Huumor.

Ülevaate koostasid **Margus Sööt** & **Indrek Aunver**

Created by Neevia docuPrinter trial version